

פרשת פנחס

כניסת השבת : 19:27

צאת השבת : 20:32

רבנו תם : 21:15

אופק ת"א

י"ט תמוז תש"פ

"עמרת מרדכי אליהו"

בית תורה וחסד

בית מדרש יום וחצות לילה. לימוד משניות והזוהר הקדוש לעילוי נשמת הנפטרים. ובית תמחו לזקקים

על שם ולעילוי נשמת מור מרן הראשון צ' המקובל האלקי הנה"צ הרב מרדכי אליהו זצוק"ל זיע"א

ולעילוי נשמת הצדיקים: רבי יעקב רבי ישראל רבי מאיר ורבי אלעזר למשפחת אביהעזרא זיע"א

ולע"ג הנאזים הצדיקים: מרן הראשון צ' הרב עובדיה יוסף זצוק"ל זיע"א

ויכפר על בני ישראל – לדורות

"וְהִיָּתָה לּוֹ וּלְזָרְעוֹ אַחֲרָיו בְּרִית כְּהֵנָּה עוֹלָם תַּחַת אֲשֶׁר קָנָא לֹא-לִקְיֹו וְיִכְפֹּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" (כ"ה, י"ג)

הקנאה שקינא פינחס לשם שמים ומסר את נפשו עליה זיכתה אותו לברית כהונת עולם. מלבד זאת גם זכה שקנאתו כיפרה על כלל ישראל. ויש לשאול: מדוע אומרת התורה "ויכפר" בלשון עתיד? מן הראוי היה לומר בלשון עבר: "ויכפר על בני ישראל!"

פינחס הוא אליהו. וכשם שפינחס כיפר על בני ישראל במדבר, כך אליהו הנביא מכפר על בני ישראל לדורות בכל יום ויום, על ידי שמעלה לשמים את מעשיהם ואת זכויותיהם של ישראל. כדברי חז"ל (מדרש שוחר טוב פרק ס"ג): "אמר רבי פינחס בשם רשב"י: פינחס הוא אליהו זכור לטובה ולברכה, שאילו לא הוא, לא היה לנו חיים באדום הרשעה. הוא מה שאמר רבותינו: משעה שחרב בית המקדש הוא מקריב שני תמידין בכל יום וכותב זכויותיהן מעשה כל יום ויום."

אליהו הוא מלאך הברית, והוא נמצא בבריתות שבכל העולם כולו בכל שעה ושעה. כאשר מגיע אליהו הנביא למקום שבו עושים את הברית, הוא פוגש שם גם אנשים מלאי עבירות, ואין הוא יכול לעבור ביניהם. אומר לו הקב"ה: אם הם ירהרו תשובה בזכותך – אמחל להם על כל עוונותיהם. זהו שנאמר: "ויכפר" – בלשון עתיד, שעתידי פינחס, הוא אליהו, לכפר על בני ישראל שבכל אתר ואתר בכל הדורות כולם.

כיון שבשעת ברית מילה מתכפרים כל העוונות בזכותו של אליהו הנביא, צריך לנצל הזדמנות זו ולהרהר מיד בתשובה שלימה. אל יאמר אדם: הרי כל הזמן ניתן לעשות תשובה, ואין צורך באליהו או בברית מילה. צריך הוא לדעת שיש דרגות בתשובה: יש תשובה שמתקבלת מיד כמו בזמן ברית מילה, ויש תשובה שמכפרת רק עם יסורים וכו' (עיין מסכת יומא דף פ"ו ע"א). על כן חובה עליו לנצל את שעת הברית ולחזור בתשובה שלימה לפני הבורא.

וסמכת את ירך עליו

"וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה קַח לְךָ אֶת יְהוֹשֻׁעַ בֶּן נּוּן אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ וְסַמַּכְתָּ אֶת יָרֵךְ עָלָיו וְיָעֵט מֹשֶׁה פָּאֶשֶׁר צָוָה ה' אֹתוֹ וַיִּקַּח אֶת יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמֵדְהוּ לְפָנָיו אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וּלְפָנָיו כָּל הָעֵדָה. וַיִּסַּמְךָ אֶת יָדָיו עָלָיו" (כ"ז, י"ח, כ"ב-כ"ג)

הגמרא (ב"ב ע"ה ע"א) אומרת על הפסוק (במדבר כ"ז, כ'): "וונתתה מהודך עליו – ולא כל הודך. זקנים שבאותו הדור אמרו: פני משה כפני חמה, פני יהושע כפני לבנה, אוי לה לאותה בושה אוי לה לאותה כלימה!"

יש לבאר מאמר זה. כאשר ראו הזקנים את משה כחמה ואת יהושע כלבנה, ואף שהיו באותו דור היה הבדל עצום ביניהם, היו מתביישים ואומרים: אם בין משה רבינו ליהושע ממשך דרכו יש כזה הבדל – אנו, שלא נבחרנו למלא את מקומו של משה, ודאי רחוקים מרחק עצום ממעלת משה רבינו!

עוד ניתן לבאר, שכידוע יהושע היה מנקה ומסדר את בית המדרש. היו כולם אומרים לו שאין זה מכבוד תלמיד חכם לעשות כן, ואעפ"י כן המשיך במנהגו. לבסוף, כשראו שיהושע הוא הממשיך של משה רבינו, אמרו הזקנים: אוי לאותה בושה אוי לאותה כלימה, מדוע אנו לא סידרנו וניקינו את בית המדרש? אילו היינו עושים כן היינו זוכים כעת לטובה מרובה.

ואכן, מצינו בגדולי ישראל שהיו מקפידים לנקות את בית הכנסת. כך מסופר (ראה משנת חכמים מעלה ה' אות ר"ט) על רבינו יצחק, אביו של רש"י, שהיה בכל ערב שבת מנקה את ארון הקודש עם זקנו.

(דברי מרדכי)

הנני נותן את בריתי לתלמידי!

חידוש נפלא לפרשתנו נלמד מפירושו של אור חיינו זיע"א בפרשת דברים (א, ל"ז) שם אומר משה רבנו בעניין חטא המרגלים: "גם ב' התאנף קנֹקֶן בְּגִלְגָּלִים לֵאמֹר גַּם אֲנַחְּ לֹא תָבֹא שָׁמָיִם. וְלִכְאוּרָה תִּמּוּהוּ וְהָלֵא אֵל מְצִינֹו שֶׁהַקִּבִּי"ה כַּעַס עַל מֹשֶׁה בְּגַלְל חֹטֵא הַמְּרַגְלִים, וְכִי"ש שֶׁל מְצִינֹו שֶׁבְּגַלְל חֹטֵא הַמְּרַגְלִים לֹא נִכְנַס מֹשֶׁה לֵארוֹץ, אֲלֵא בְּגַלְל מִי מְרִיבֵת קִדְשׁ!! וְאוֹמֵנִים הִרְבֵּה רֵאשׁוֹנִים מִפְּרָשִׁים שֶׁאֵין הַדְּבָרִים כַּסְדָּרִן וְכַפְשׁוּטֹן, אֶךְ "אֹרֶחַ הַחַיִּים" הַקְּדוּשׁ מִפְּרָשׁ הַדְּבָרִים כַּפְשׁוּטֹן, שְׁעִיקָר וְשׁוֹרֵשׁ הַמְּפֹרְעוּנוֹת שֶׁבַּעֲקֻבוּתֵיהָ נִגְזַר עַל מֹשֶׁה רַבְּנֹו לֹא לְהִיכַנֵּס לֵארוֹץ הוּא חֹטֵא הַמְּרַגְלִים.

בכ"ית החינם הביאה לטומאה ולגזירת בכיה לדורות - חורבן הבית, וכדי שהקב"ה יוכל להשליך חמתו על העצים ועל האבנים – חורבן בית המקדש, ולא יאבד ח"ו את ישראל, היה הכרח שמשעה לא יכנס לא"י ויבנה את ביהמ"ק, שהרי אם משה היה הבונה, לא היה ניתן להחריבו, והיה הכרח ח"ו בכליון שונאי ישראל.

ומוסיף שם אורח חיינו: "ואם תאמר והלא רואני שמיתת משה היתה על מי מריבה? כבר כתבתי שם (במדבר כ"ה) שאם משה היה מקדש שמו יתברך, היו ישראל חוזרים לטהרתם, שהיו בו קודם חטא המרגלים, באמצעות קידוש ה' הגדול, והיה ה' מתיר שבעות משה, והיה נכנס לארץ ובונה בית המקדש מכוון לשבתו עולמים."

כלומר לדבריו הקדושים, בחטא המרגלים נכתב השטר שלא יכנס משרע"ה לארץ ישראל, אך היה ניתן לקרוע שטר זה בקידוש שם שמים בדיבור אל הסלע (במקום להכותו), והיו ישראל חוזרים לטהרתם, ולא יבואו יותר למצב של זוהמה וחטא, ומימלא לא היה חשש משרע"ה יכנס לא"י ויבנה בית המקדש, שהרי הקב"ה לא יצטרך לשפוך חמתו לא על ישראל ולא על ביהמ"ק.

אך חידושו של אור חיינו זיע"א לא עוצר בכך, אלא חידוש עצום ונפלא בעניין זה מלמדנו בפרשת ואתחנן (פ"ד ג, כ"ט. ופ"ד ד, א), שהקב"ה נתן למשרע"ה הזדמנות נוספת לקרוע השטר של חטא המרגלים, והוא במעשה זמרי. וכה דבריו הקדושים: "בענין זמרי ששגג ולא נתאמץ לעשות דין קנאים פוגעים, ולא זכה בקידוש ה' שהזמין ה' לפניו לתקן מעשה הראשון (-מי מריבת קדש) אשר לא קידש ה', והגם שדן לפניו פנחס (-ועוררו למשרע"ה לעשות נקמה בזמרי), השיבו (-משה) קריינא דאירגתא איהו להוי פרונוקא (בימי פנ.) וזכה פנחס בדבר, ונטל ברית השלום שהיה מוכן למשה."

ושנה והוסיף בפרשת מטות (לא ב:א): "לפי שהשלם הזה נתרפה במעשה זמרי, ולא עשה דבר, כאמרם ז"ל (במדבר כ"ד) שרפו ידיו, והקפיד ה' עליו שלא נקם עד שעמד פנחס". כלומר היו למשרע"ה 2 הזדמנויות לקרוע את השטר של אי הכניסה לארץ שנכתב בחטא המרגלים – בראשונה במי מריבת קדש ובשניה במעשה זמרי, שאם היה משרע"ה קופץ והורגו היה גורם קידוש ש"ש גדול על ידו, והיו ישראל חוזרים לטהרתם שלפני חטא המרגלים, והיה משרע"ה נכנס לארץ ובונה בית המקדש מכוון לשבתו עולמים. ומסיים שם: "ומאמצעות שניהם (-הכאת הסלע ואי הכאת זמרי) נגזרה עליו גזירה".

בפרשת בהעלותך (יא,כח) כותב אור חיינו זיע"א [ומקור דבריו מהזוהר הקדוש על פרשתנו (דף רכ"ע א): "א"ל (-הקב"ה למשרע"ה) אימא אנת בפומך וארים קלך, דאנת מסר ליה ברעותא בלבא שלים, הדא הוא דכתיב לכן אמור: את אימא ברעותא הנני נותן לו את בריתי שלום, משה הוא אמר הנני נותן לו וגו'".

כלומר משרע"ה הוא בעצמו אמר וכתב זאת בתורה: הנני נותן לו את ברית השלום! שהיתה שלי, ונתתי אותה למתלמידי פנחס באהבה ובשמחה. למרות שמשמעות מסירה זו שלא יזכה משה להכנס לארץ.

מי ימלא גבורות מידותיו של משרע"ה, ומי ימלא קדושת "אור חיינו" זצוק"ל, שגילה עינינו בסודות התורה הקדושה והנעימה. זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל.

שבת שלום ורוח ברכה ואהבה.

הלכות בין המצרים

- א. **בשבעה עשר בתמוז** התחילו צרות החורבן, לכן נוהגין קצת אבלות מיום זה עד אחר תשעה באב. ובימים אלו במיוחד ראוי לכל ירא שמים לעשות "תיקון חצות" לאחר חצות היום. (עד השקיעה). ואומרים "תיקון רחל" בלבד. ואין צריך לומר שטוב לעשות תיקון חצות (תיקון רחל ולא) בחצות לילה.
- ב. **אין אומרים** "תיקון חצות" של יום בימי שישי, ראש חודש אב, ותשעה באב. אמנם בלילי ששי ור"ח אב אומרים "תיקון חצות" אחר חצות לילה, ובליל תשעה באב אומרים רק תיקון רחל אחר חצות הלילה.
- ג. **נוהגים** שלא לישא אשה - משבעה עשר בתמוז עד תשעה באב אפילו למי שעדיין לא קיים מצוות פרו ורבו, וכן נהגו האשכנזים בכל מקום. ויש מקומות שנהגו שלא לשאת בהן נשים רק מר"ח אב ואילך. וברוב קהילות הספרדים החמירו מיי"ז בתמוז, כיון שאין בזמן זה סימן ברכה.
- ד. **יש שנהגו** להימנע גם מאירוסין מהטעם הנ"ל, ויש שהקילו באירוסין בלי סעודה עד ר"ח אב.
- ה. **תזמורת** - תזמורת המנגנת בשמחות וכדו' לא יכולה לנגן בבית יהודים כיון שאלו ימי אבלות, אמנם אם אין להם במה להתפרנס יכולים לנגן לנכרים רק לצורך הפרנסה ורק עד ר"ח, אבל מר"ח עד אחר התענית אסור, ויום י"ז בתמוז עצמו ג"כ אסור וכן עשרה בטבת.
- ו. **אין עושים** ריקודים אפילו בלי ליווי תזמורת, בשלושת השבועות עד עשרה באב בצהריים. (ויש אומרים עד הערב). ואין שומעים כלי נגינה בין מזמר ובין מהקלטה. אולם מותר לשיר בפה - בלי כלי נגינה - בסעודת מצוה, כגון: בר מצוה, מילה, פדיון וסיום מסכת.
- ז. **מותר** לשמוע שירה בפה בשבת ומוצאי שבת וביום שישי אחר חצות היום.
- ח. **גנות** הנצרכת להשמיע לילדים שירים על מנת להעסיקם ולהשתלט עליהם יכולה להקל להשמיע שירים עד ר"ח, בין שיר בפה בין כלי שיר, עד גיל חמש או שש, וראוי שתשמיע שירים מענין הזמן והצפייה לגאולה.
- ט. **השומע** חדשות ובין קטעי החדשות ישנם קטעי נגינה, מעיקר הדין אינו צריך לכבות את הרדיו אלא אם כן הם שירי פריצות שאו חובה לכבות בכל זמן. והמחמיר לכבות בין קטע לקטע, שלא לשמוע נגינה - תבוא עליו ברכה.
- י. **הוא הדין** לזה המתקשר בטלפון ושומע מנגינה בשעת ההמתנה שיכול לשמועה, כיון שאינה לתענוג אלא להנעים את המתנתו.
- יא. **בשר ויין** - יש נוהגין שלא לאכול בשר ושלא לשתות יין מיי"ז בתמוז עד אחר תשעה באב אם לא בשבת או בסעודת מצוה. אך מהדין מחמירים הספרדים בבשר ויין רק ממוצאי ראש חודש אב. ואשכנזים נוהגים איסור גם בראש חודש עצמו.
- יב. **לא יכו** - את התלמידים או הבנים בימים אלו, אפילו לא מכה קלה. וכן יש להתרחק מכל דבר מסוכן אפילו מספק סכנה. ("מאמר מרדכי" למועדים)

הרב בן ציון אבא שאול זצוק"ל

**לכבוד יום הסתלקותו שיחול בשבת זו י"ט בתמוז
בניא חלק מהספדו של מו"ר הרב מרדכי אליהו זצוק"ל**

"ווי חסרא ארעא דישראל גברא רבה" (מגילה כח ע"ב). לא רק ארץ ישראל בוכה, לא רק ירושלים בוכה, לא רק המשפחה בוכה, לא רק ישיבת "פורת יוסף" בוכה, כל העולם כולו בוכה. חסרא גברא רבה, גדול בתורה, גדול ביראת שמים, גדול בתלמוד, גדול בקבלה, גדול בפסק, גדול בחינוך תלמידים. גברא רבה כהאי - ווי לה לארעא דישראל דחסרא.

... **נמצאים** אנו כעת בימי בין המצרים, חז"ל אומרים (איכה רבה א, לו): "קשה סילוקן של צדיקים לפני הקב"ה, יותר מצ"ח קללות ומחורבן ביהמ"ק.

בצ"ח קללות נאמר (דברים כח, טו): 'והפלא ה' את מכותך', בחורבן ביהמ"ק נאמר (איכה א, ט): 'ותדר פלאים', אבל בסילוקן של צדיקים נאמר (ישעיה כט, יד): 'הנני יוסף הפלוא את העם הזה הפלא ופלא, וכל כך למה? ויאבדה חכמת חכמיו" (שם). שואל הי"ע יוסף" שם: מדוע קשה פטירת הצדיק יותר מחורבן בית המקדש ומצ"ח קללות? וביאר, מצ"ח קללות אפשר לחזור ולהיות בריאים, ביהמ"ק אפשר שייבנה,

אבל צדיק שנפטר - איפה החידושים שלו? איפה החידושים של רבי בן ציון? איפה השכל הוד והמבריק? איפה החילוקים שלו? איפה הדייקים שלו? דבר כזה - "אבדה חכמת חכמיו" - הרבנים והחכמים שלמדו אצלו עיון כחכמי ספרד, העיון הזה נפסק. "אבדה חכמת חכמיו ובינתו נבוניו תסתתר". **אבל** בן פורת יוסף, בן פורת עלי עין.

המנוח ע"ה היה אוהב את בנו שיהלחט"א, היה יושב ולומד עם בנו, והקנה לו את כח העיון. **בנו** וכלתו והנכדים כולם שיחו עזרו וסייעו גם לצדקת וגם לצדיק. אני לא רוצה להאריך היות והציבור הקדוש עומד תחת השמש הקופחת, אבל אנתנו נמצאים במצב קשה. בני הישיבות. **אתה חכם בן ציון** שאהבת כל בן ישיבה כבך, אומרים עלינו: "פן ירבה", אבל תעמוד לפני בורא עולם ותתפלל על בני הישיבות ש"כן ירבה", "כן ירבה וכן יפרוץ".

נעשה את הצדיק שליח שיעמוד בתפילה לפני בורא עולם. עכשיו באים לקבל את פניו הגאונים הצדיקים, מורנו ורבו ועטרת ראשנו ראש כל בני הגולה, הגאון רבי עזרא עטייא; היום בא לקבל את פניו גם הצדיק הגדול הדיין המצויין רבי יעקב עדס; בא לקבל את פניו חכם צדקה חוצין שלמד ממנו חסידות; בא לקבל את פניו מורנו ורבו ראש הישיבה הרב יהודה צדקה ע"ה שהיו ידידים בנפש; בא לקבל את פניו חמיו רבי יוסף חיים שהרבני ואביו חכם רבי יהושע שהרבני.

ויהי רצון שהקב"ה יאמר די לצרותינו ונגאל גאולה שלמה במהרה בימינו אמן.
("דברי זכרון")

מתנה לתורמינו היקרים

בלוח השנה תשפ"א יונצח שם אחד של יקירכם ז"ל ללא עלות!

(לבעלי הוראת קבע לשנה ע"ס 101 ש"ח לפחות)

הצטרפו גם אתם ב 101 ₪ x 12 חודשים בלבד (ניתן גם להשלים הוראת קבע קיימת):

וזכו ב:

**הזרזו!
נתרו ימים אחרונים
להצטרפות**

- ✓ **הנצחת** שם אחד בלוח השנה (בחודש הפטירה)
- ✓ **כל השנה** - לימוד ש"ס משניות והזוהר הקדוש, באשמורת הבוקר, בבית המדרש עבור הנפטר ז"ל (כל שם מוזכר בנפרד).
- ✓ **בשבת האזכרה** - אשכבה לע"נ לאחר עליית המפטיר.
- ✓ **בשבוע האזכרה** - הקדשת לימוד התורה והקדישים לעילוי נשמת הנפטר.
- ✓ **ביום האזכרה** - אמירת קדיש ואשכבה והקדשת יום לימוד תורה.
- ✓ **הקדשת העלון** השבועי לנפטר בשבת האזכרה.
- ✓ שם יקירכם ז"ל יונצח בלוח הנצחה אלקטרוני מהודר בבית המדרש במשך כל השנה, ובשבוע הפטירה יופיע שמו במסגרת גדולה.

**רוצים להקדיש יום ולילה של לימוד תורה בבית מדרשנו
או ארוחה חמה יומית לנזקקים ל: ברכה, הצלחה, רפואה
שלמה, זיווג הגון או לעילוי נשמת?**

פנו ל: בית תורה וחסד - "עטרת מרדכי אליהו" רחוב הרב זכריה מזאר 31 רחובות.
ateretme@gmail.com | 08-9397933 | 054-4477562

העלון מוקדש לעילוי נשמת:

רחמים צברי בן שמואל, רחמים בן רבי חואטו ויקטור ורגינה,
מאיר בן נעים ולולו שעשוע, משה בן בתול, דוד בן משה,
הרב מיכאל חיים כליפא בן רחל חלו, עובד ישראל, אסנת בת מרים,
נעימה בת גורגייה, אורה רות בת שושנה, סימי בת חנה, פלורה בת עישה,